

خدمات کتابخانه های دانشگاه فرهنگیان و پیشرفت اعضای هیأت علمی

سیما کوشکی

انتشارات دار الهدایه

تهران، ۱۳۹۸ هـ ش

سرشناسه	کوشکی، سیما، ۱۳۶۰ -
عنوان و نام پدیدآور	خدمات کتابخانه‌های دانشگاه فرهنگیان و پژوهش اعضای هیات علمی / سیما کوشکی.
مشخصات نشر	تهران: انتشارات دارالهدایه، ۱۳۹۸.
مشخصات ظاهری	۱۱۰ص: جدول، نمودار (بخشی رنگی).
شابک	۹۷۸-۶۰۰-۸۹۱۹۳۳-۹
وضعیت فهرست نویسی	فیبا.
یادداشت	کتابنامه: ص. [۱۰۷] - ۱۱۰؛ همچنین به صورت زیرنویس.
موضوع	دانشگاه فرهنگیان -- هیات علمی -- فعالیتهای پژوهشی - نمونه پژوهی
موضوع	کتابخانه‌های دانشگاهی -- ایران - نمونه پژوهی
موضوع	Academic libraries -- Iran -- Case studies
موضوع	کتابخانه‌های دانشگاهی -- ایران -- خدمات اطلاع‌رسانی - نمونه پژوهی
موضوع	Libraries -- Iran -- Information services -- Case studies:
موضوع	کتابخانه‌های دانشگاهی -- ایران -- رابطه با هیات علمی و برنامه‌های درسی - نمونه پژوهی
موضوع	Academic libraries -- Relations with faculty and curriculum -- Iran -- Case studies
	۲۴ / ۵
رده بندی کنگره	۰۰۱/۷۰۶۵۵:
رده بندی دیویی	۶۰۱۲۷۳۲:
شماره کتابشناسی ملی	فهرست نویسی کامل: این اثر در نشانی http://opac.nlai.ir قابل دسترسی است.
یادداشت	

ناشر: تهران، انتشارات دارالهدایه، ۵، ۹۱۱۳۹۳۰۸۱۹-۰۰۹۹۰۴۸۰۶۱

خدمات کتابخانه‌های دانشگاه فرهنگیان و

پژوهش اعضای هیات علمی

سیما کوشکی

اول، ۱۳۹۸

وزیری / ۱۱۶ صفحه

جلد ۵۰۰

تومان ۲۲۰۰۰

مؤلف:

تاریخ نشر و نوبت چاپ:

قطع و صفحه:

شمارگان:

قیمت:

حق چاپ محفوظ و مخصوص ناشر است.

www.drtaghizadeh.com, gardoan.com.

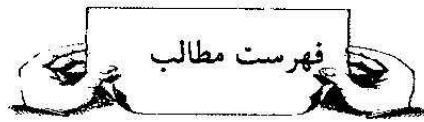
drtaghizadeh2@gmail.com, drtaghizadeh@yahoo.com

سایت:

نشانی ایمیل:

ISBN: 978-600-8919-33-9

عنوان.....	صفحه.....
مقدمه.....	۹.....
اهمیت تولید اطلاعات علمی.....	۱۱.....
تعریف مفهومی، اصطلاحات.....	۱۳.....
تعریف عیاتی متغیرها.....	۱۶.....

فصل اول: تاریخچه دانشگاه‌ها و آموزش عالی در جهان

تاریخچه دانشگاه‌ها و آموزش عالی در جهان.....	۱۷.....
تاریخچه دانشگاه‌ها و آموزش عالی در ایران.....	۱۸.....
تاریخچه دانشگاه فرهنگیان.....	۲۰.....
اهمیت و ضرورت دانشگاه فرهنگیان.....	۲۵.....
اهداف دانشگاه فرهنگیان.....	۲۶.....
اهمیت پژوهش و تولید علوم در دانشگاه فرهنگیان.....	۲۷.....

فصل دوم: تولید اطلاعات علمی، پژوهش‌های کاربردی

مفهوم تولید علم و تولید اطلاعات علمی.....	۳۱.....
پژوهش و تولید علم.....	۳۹.....
کارکردهای پژوهش و تولید علم.....	۴۰.....

فصل سوم: تأثیر و نقش کتابخانه بر پژوهش و تولیدات علمی

تأثیر و نقش کتابخانه بر پژوهش و تولیدات علمی.....	۴۲.....
نقش کتابخانه‌ها در جهت آشنایی محققان و پژوهشگران با تحقیقات گذشته.....	۴۴.....
کتابخانه به عنوان ابزاری برای جلوگیری از تحقیقات تکراری.....	۴۵.....
وظایف کتابخانه‌ها جهت بستر سازی برای تحقیقات.....	۴۶.....

۴۹.....	تغییر از نقش سنتی به شکل نوین در ارائه خدمات کتابخانه‌ها.
۵۰.....	تأثیر انواع مواد کتابخانه‌ای بر پژوهش.
۵۳.....	جمع‌بندی.

فصل چهارم: روش و طرح پژوهش؛ تجزیه و تحلیل داده‌ها

۵۵.....	روش پژوهش.
۵۸.....	شیوه آمار و تحلیل اطلاعات.
۵۹.....	تجزیه و تحلیل داده‌ها.
۹۳.....	آمار استنباطی.
۹۸.....	نتیجه‌گیری.
۱۰۲.....	پیشنهاد برای پژوهش‌های آینده.
۱۰۳.....	پوست.
۱۰۹.....	کتاب‌نامه.

مقدمه

امروزه یکی از معیارهای اساسی پیشرفت کشورهای مختلف، میزان تولید علمی آن کشورها می‌باشد. مفهوم تولید علم چندی است که در دنیا و به‌خصوص در محافل علمی ایران مطرح گردیده است. این مفهوم دارای معیارهای بین‌المللی بوده و کشورهای دارای این معیار، در زمره تولید کنندگان علم به حساب می‌آیند و درصد تولید علمی آنها بر اساس این معیارها، معتبری که از منابع استخراج می‌شوند، بیان می‌گردد.

مهم‌ترین شاخص کمی تولید علم، تعداد مقالات منتشر شده از کشورهای مختلف در نشریات علمی معتبر دنیا می‌باشد. اما، این معیار به‌طور کلی به تعداد مقالات علمی منتشر شده از نمایه‌نامه‌هایی همچون نمایه استنادی علوم محض، نمایه استنادی علوم اجتماعی، نمایه استنادی هنر و علوم انسانی، که توسط سه اطلاعات علمی منتشر می‌شوند، استخراج می‌گردند.

با توجه به اینکه تولید مقالات علمی توسط محققان دانشجویان و استادان دانشگاه‌ها صورت می‌گیرد؛ لذا دانشگاه‌ها و مراکز تحقیقاتی سرمایه‌گذاری اساسی در تولید علم دارند و وجود کتابخانه‌های دانشگاهی در این مراکز - که همچون قلب دانشگاه می‌باشند - بر اهمیت نقشی که در کمک به افزایش تولید علم دارند، می‌افزاید. در واقع این کتابخانه‌ها با توجه به نوع مراجعینی که دارند و خدماتی که به آنها ارائه می‌دهند، می‌توانند نقشی غیرمستقیم ولی مؤثر در افزایش تولید علم ایفا نمایند.

امروزه پژوهش و تولیدات علمی، نقش عمده‌ای در توسعه کشور و تحقق بخشیدن به اصل دانایی محوری دارد که لازمه آن دستیابی به اطلاعات است.

۱۰ | خدمات کتابخانه‌های دانشگاه فرهنگیان و توسعه پژوهش اعضای هیأت علمی

اطلاعات پدیده‌ای است که نقش کلیدی در پیشبرد جوامع امروزی دارد و از بعد برنامه‌ریزی، سیاست‌گذاری و کلیه امور اعم از فرهنگی، اجتماعی، سیاسی، اقتصادی، نظامی و صنعتی حائز اهمیت است. اطلاعات سهم مهمی در موفقیت هر نظام پژوهشی دارد. فقدان اطلاعات، پژوهشگران را محدود کرده و اعتماد به نفس و جایگاه حرفه‌ای و ارزش آنها را در نظام پژوهشی پایین می‌آورد. اطلاعات در ادوار مختلف به شکل‌های متفاوت و گوناگون، نقش مهم و اساسی در شکوفایی جوامع بشری ایفا نموده است. در جهان امروزی، جامعه‌ای را پیشرفته می‌دانند که از جهات اطلاعاتی بر دیگر جوامع برتری داشته باشد. پیشرفت اطلاعاتی زمینه‌ساز غنای اقتصادی، صنعتی و شرف نظامی به شمار می‌رود.^۱

این پژوهش قصد دارد نقش خدمات کتابخانه‌های دانشگاه فرهنگیان در توسعه پژوهش اعضای هیأت علمی را توجیه به سهم عوامل مؤثر در تولید علم توسط اساتید فرهنگی را بررسی کند، یک پژوهش پیمایشی است.

در انتشار این کتاب از مصاحبت و همراهی سروران عزیز به‌ره‌مند بوده‌ام؛ به‌ویژه مدیر محترم انتشارات «دارالهدیه» و کاران صدیق و زحمتکش آن، که به نشر این کتاب اهتمام ورزیدند که به مصادق «لَمْ يَشْكُرِ الْمَخْلُوقَ كَمْ يَشْكُرِ الْخَالِقَ» بر خود فرض می‌دانم از ایشان سپاسگزارم. امید است که مقبول طبع خوانندگان محترم افتد و مرا از راهنمایی‌های سودمند خود بهره‌مند سازند.

سیما کوشکی

۱۳۹۸

اهمیت تولید اطلاعات علمی

با توجه به ارزش و اهمیت اطلاعات روشن است که تولید اطلاعات علمی از اهمیت خاصی برخوردار است. امروزه در کشورهای توسعه یافته قسمت اعظم اختراعات، روش‌های جدید، فناوری برتر و در مجموع تولیدات علمی از مراکز تحقیقاتی و مطالعاتی دانشگاه به وجود می‌آید و یا اگر در مراکز پژوهش خصوصی چیزی بر پیکره دانش بشری افزوده می‌شود، آن هم حاصل تفکر و فعالیت فارغ التحصیلان دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی است.

اصولاً تأسیس دانشگاه‌ها با هدف انتقال و تولید دانش و ارائه آموزش در راستای علوم روز صورت گرفته و اکنون به عنوان زیربنایی‌ترین مرکز نشر دانش جدید به شمار می‌آید.

علاوه بر آن دانشگاه از یک سو کانون تربیت نیروی متخصص و محقق مورد نیاز کشور است؛ در نتیجه تأثیر مستقیم در کیفیت و کمیت تحقیقات در سطح جهان دارد و از سوی دیگر به لحاظ دارا بودن سیستم دانشگاهی (تحقیقاتی) قابل ملاحظه که بیش از ۷۵٪ از محققین کشور در دانشگاه می‌باشند و نیز به لحاظ ارتباط مستقیم با تحقیق و پژوهش لازم است عهده‌دار انجام بخشی از تحقیقات مورد نیاز کشور باشد.^۱

در میزان تولیدات علمی محققان دانشگاهی عوامل متعددی دخیل می‌باشند و همانطور که ذکر آن رفت، در انجام یک فعالیت علمی پژوهشی سه ده اولیه، اطلاعات و دسترسی به آن می‌باشد. کتابخانه‌ها و مراکز اطلاع رسانی دانشگاهی با گردآوری منابع اطلاعاتی اعم از کتاب‌ها، گزارش‌های تحقیقاتی، پایان‌نامه‌ها، مقالات کنفرانس‌ها، مجلات علمی و طرح‌های پژوهشی و شبکه اینترنت به عنوان یک ابزار قدرتمند اطلاع‌یابی، دو عامل تأثیرگذار در فرایند دسترسی به اطلاعات می‌باشند که تأثیر انکارناپذیری بر فعالیت‌های علمی پژوهشی دارند.